

การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์การท่องเที่ยว เพื่อสิ่งแวดล้อม:
กรณีศึกษาบึงฉวาง จ. สุพรรณบุรี

Participation of tourists in tourism conservation. For the environment:

Case study in Bueng Chawang, Suphan Buri

ดร.ประดิษฐ์ ตี๋วัฒนกุล, สาโรจน์ บุญเสริมวรรณ
คณะรัฐประศาสนศาสตร์,บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันรัชต์ภาคย์
Email.address: dr.pradit@hotmail.com

ABSTRACT

This research has an objective. To study barriers to tourists' participation, and to propose ways to develop tourists to conserve tourism. Suphan Buri, Thailand, is a research-based Mixed Method Research. The key informants are government employees. Executives, people involved, people Use in depth interviews. Group discussion The interviews are subject to academic review. Inductive and content analysis The study indicated that Visitors increase every year. Continuous growth. High security in tourism. There are many obstacles and obstacles in the lack of connection and continuity of each tourist. Development guidelines must be covered in 2 parts: (1) Infrastructure Public utility system (2) The principle of information, listening. In the relevant section There is empowerment for tourists. And local cooperation Raise awareness for care and protection of tourism resources. Prioritize development guidelines. Overall, the overall picture ($\bar{X} = 4.38$, S.D = 461) was at a high level. Infrastructure, marketing mix strategies, respectively

Keywords: Participation, tourists, conservation, the environment, Bueng Chawang, Suphan Buri

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวและนำเสนอแนวทางในการพัฒนานักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์การท่องเที่ยว เพื่อสิ่งแวดล้อม บึงฉวาง จ. สุพรรณบุรี เป็น การวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Method Research) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ ผู้บริหาร, ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง, ประชาชน ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม ซึ่งแบบสัมภาษณ์ มีการ ตรวจสอบ ตามหลักวิชาการ วิเคราะห์แบบอุปนัยและเชิงเนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี มีการเติบโตขึ้นต่อเนื่อง มีความปลอดภัยในการท่องเที่ยวสูง มีปัญหาและอุปสรรคในหลายด้านซึ่งขาดความเชื่อมโยงและมีความต่อเนื่องของแต่ละแหล่งท่องเที่ยวประชาสัมพันธ์น้อย แนวทางการพัฒนาต้องครอบคลุมใน 2 ส่วน (1) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการที่สมบูรณ์ (2) นำหลักการ การให้ข้อมูลข่าวสาร,รับฟังความคิดเห็น ในส่วนที่เกี่ยวข้อง มีการเสริมอำนาจแก่นักท่องเที่ยว และ

ความร่วมมือในท้องถิ่น สร้างจิตสำนึกในการดูแลปกป้องรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวการจัดลำดับความสำคัญ
ของแนวทางการพัฒนาภาพรวมภาพรวมเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.38$, S.D = 461) อยู่ในระดับมาก มีโครงสร้างพื้นฐาน,
กลยุทธ์ส่วนผสมทางการตลาด ตามลำดับ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, นักท่องเที่ยว, การอนุรักษ์, เพื่อสิ่งแวดล้อม, ปิ้งฉวาง จังหวัดสุพรรณบุรี

บทนำ

ประเทศไทยนั้น ได้มีการดำเนินการเรื่องการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือเชิงนิเวศ ตั้งแต่
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8
(พ.ศ. 2540-2544) เป็นต้นมา จึงหวังให้การ
ท่องเที่ยวช่วยแก้ไข ปัญหาเศรษฐกิจ รัฐบาลไทยจึง
ประกาศให้ปี พ.ศ. 2541-2542 เป็นปีท่องเที่ยวไทย
(Amazing Thailand) รวมถึงได้มีการแต่งตั้ง
คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิง
นิเวศแห่งชาติขึ้นในปี พ.ศ. 2541 ด้วยเล็งเห็นว่า
ความต้องการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีแนวโน้ม
สูงขึ้น และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้
โดยมีการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้
พัฒนาและกำกับแหล่งท่องเที่ยวให้ยั่งยืน รวมถึง
การได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนตามวาระ
แห่งชาติ “การท่องเที่ยวยั่งยืน” (บุญเลิศ จิตตั้ง
วัฒนา. 2548: 250-257) จากแนวทางการ
พัฒนาการท่องเที่ยวของไทยที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า
รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับ
การขยายตลาด และการเพิ่มขึ้นของตัวเลขการ
ท่องเที่ยวที่เป็นช่องทางทางเศรษฐกิจของ
ไทยในระยะแรก ลำดับต่อไปจึงเริ่มให้ความสำคัญ
กับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว รวมถึง
ความสำคัญของการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นและ
ดำเนินการผ่าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับ

ต่างๆ มากขึ้น ขณะเดียวกันแผนงานส่งเสริมการ
ท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว ภายใต้กรอบ
ระยะเวลาดำเนินการ 5 ปี (พ.ศ. 2560 – 2564) ได้
ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวตระหนักถึงความสำคัญของการ
อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและจิตสำนึกต่อ
ส่วนร่วมด้วย ปัจจุบันการท่องเที่ยวไม่ใช่เพียงเพื่อ
พักผ่อนหย่อนใจอีกต่อไป มีนักท่องเที่ยวหลากหลายกลุ่ม
เริ่มให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ไม่ทำลายธรรมชาติ
รวมถึงการรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม โดย “การ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือเชิงนิเวศ” (สำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. สืบค้นจาก
<http://www.thaihealth.or.th/Content/305644> สืบ
ค้น 26 มกราคม 2559)

การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จึงถูกคาดหวังว่า
น่าจะเป็นทางเลือกสำคัญ เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ใน
พื้นที่ด้วยแนวคิดที่ว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการ
ท่องเที่ยว น่าจะส่งผลให้ประชาชนท้องถิ่นห่วงแหน
และมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
(Ceballos-Lascurain, 1991; Brandon, 1993; World
Tourism Organization, 1998) ด้วยเหตุนี้เองจึงได้
เกิดกระแสสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวขึ้น 3
ด้าน (สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่ง
ประเทศไทย. 2540: 2-1 – 2-3) ดังนี้ ได้แก่ กระแส
ความต้องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และ
ทรัพยากรธรรมชาติกระแสความต้องการของตลาด

การท่องเที่ยวในด้านการเรียนรู้ หรือมีประสบการณ์ ด้านสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ และ กระแสความต้องการพัฒนาคน โดยการมีส่วนร่วม ของประชาชน จากทั้งสามกระแสนี้ จึงเกิดรูปแบบ การท่องเที่ยวในลักษณะที่ยั่งยืน และนำไปสู่การ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) และอาจจะเป็น แนวทางหนึ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการ ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ทั้งทางทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมสังคมและเศรษฐกิจ

บึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ ได้จัดให้เป็น สถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งเป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติ ในวโรกาสทรงครองราชย์ของพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวครบ 50 ปี ซึ่งในปี พ.ศ. 2541 ได้รับการ จัดให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ ตาม อนุสัญญาแรมซาร์ที่ประเทศไทยเป็นภาคี เนื่องจาก ความหลากหลายของพันธุ์พืชและสัตว์ที่มีในบึง ลักษณะที่เรียกว่าเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำตามอนุสัญญาแรมซาร์ คือพื้นที่ลุ่ม พื้นที่ราบลุ่ม พื้นที่ลุ่มชื้นแฉะ พื้นที่ ฉ่ำน้ำ มีน้ำท่วม น้ำขัง พื้นที่พรุ พื้นที่แหล่งน้ำ ทั้งที่ เกิดเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้าง ทั้งที่มีน้ำขัง หรือน้ำท่วมถาวรหรือชั่วคราว ทั้งแหล่งน้ำนิ่งและน้ำ ไหล แหล่งน้ำจืด น้ำกร่อยและน้ำเค็ม รวมไปถึง ชายฝั่งทะเลและทะเลในบริเวณ ซึ่งเมื่อน้ำลด ต่ำสุด น้ำลึกไม่เกิน 6 เมตร ซึ่งบึงฉวากเข้าข่าย ลักษณะดังกล่าว คือเป็นบึงน้ำจืดที่เกิดขึ้นเองตาม ธรรมชาติ มีความลึกเฉลี่ยประมาณ 1-3 เมตร (ที่มา <http://www.suphan.biz/bungchawak.htm> สืบค้น 20 เมษายน 2560)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงให้ความสนใจ ในการทำวิจัยด้านการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวใน

การอนุรักษ์การท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อม กรณีสึกษา บึงฉวาก จ.สุพรรณบุรี กล่าวได้ว่า บึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ หรือบึงฉวากนั้น เป็นบึงน้ำ ธรรมชาติขนาดใหญ่ เนื้อที่กว้างใหญ่ประมาณ 2,700 ไร่ ได้รับประกาศให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์มา ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2526 และในปี พ.ศ. 2541 ได้รับการ จัดให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ เนื่องจากความหลากหลายของพันธุ์พืชและสัตว์ที่มี ในบึง และที่สำคัญเป็นที่เกี่ยวใกล้กรุงเทพฯ การ เดินทางไปมาสะดวก โดยคาดว่าผลที่จะได้รับจาก การวิจัยครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการสร้าง ความเข้มแข็งของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์การ ท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้นและทำให้เกิด ความยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และ ข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์การ ท่องเที่ยว เพื่อสิ่งแวดล้อม กรณีสึกษา บึงฉวาก จ. สุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว ในการอนุรักษ์การท่องเที่ยว เพื่อสิ่งแวดล้อม กรณีสึกษา บึงฉวาก จ. สุพรรณบุรี
3. เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนา นักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์การท่องเที่ยว เพื่อ สิ่งแวดล้อม กรณีสึกษา บึงฉวาก จ. สุพรรณบุรี

บททวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์

กลยุทธ์ คำว่า กลยุทธ์ มีรากศัพท์มาจาก ศาสตร์ทางการทหาร ในภาษาอังกฤษคำว่า Strategy มีรากมาจากคำว่า Strategos ในภาษากรีกโบราณ มีความหมายว่า นายพลผู้นำทัพ แต่ถ้าใช้เป็นคำกริยาจะหมายถึง การวางกลวิธีเพื่อโจมตีฝ่ายศัตรู ส่วนปรีชา หงส์ไกรเลิศ (2549:46) กล่าวว่า กระบวนการวางแผนกลยุทธ์ เป็นการ วางแผนทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นแผนกลยุทธ์ แผนกลวิธีและแผนปฏิบัติการ ก็จะต้องมีขั้นตอนของการวางแผนที่เรียกว่า กระบวนการวางแผน ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนต่างๆ ได้แก่ 1) วิเคราะห์สิ่งแวดล้อม (Analyze Environment) 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Set Objectives) 3) กำหนดสิ่งที่ต้องการ (Determine Requirements) 4) ความพร้อมของทรัพยากร (Access Resources) 5) พัฒนาแผนปฏิบัติการ (Develop Action Plan) กลยุทธ์ในที่นี้ หมายถึง ขั้นตอนการทำงานอย่างเป็นระบบตามที่องค์กรได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2550) ได้กล่าวถึงความหมายของการท่องเที่ยว (Tourism) ว่า หมายถึง การเดินทางเพื่อความเพลิดเพลิน และพักผ่อนหย่อนใจ เป็นการเดินทางที่มีเจตนาสำคัญ 3 ประการ คือประการที่ 1 เดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว ประการที่ 2

เดินทางด้วยความสมัครใจประการที่ 3 เดินทางด้วย เพื่อวัตถุประสงค์ใดก็ได้ แต่ไม่ใช่ เพื่อประกอบอาชีพ หรือหารายได้ ส่วนการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Sustainable Tourism) คือการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่นมีการปกป้องและรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศไว้เพื่ออนุชนรุ่นหลังไป (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, (2542); พจนา สวณศรี, (2539) และภราเดช พยัคมิเชียร, (2539) การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนก็คือการจัดการแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวให้มีความยั่งยืนและมีเอกลักษณ์ดั้งเดิม เพื่อให้มีนักท่องเที่ยวมาเยือนอย่างสม่ำเสมอ แม้จะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการให้บริการอยู่เสมอ ผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติ สังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่นจะต้องเป็นผลกระทบน้อยที่สุดจึงสามารถคงความยั่งยืนของการท่องเที่ยวไว้ได้ยาวนานที่สุด

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

สากุล สถิติวิทยานันท์ และคณะ (2542, หน้า 38) ได้ให้แนวคิดสำคัญ การมีส่วนร่วม 3 ประการ ที่ได้เสนอไว้ดังนี้ 1) ความสนใจและความห่วงใยกันจวบจวนกัน ซึ่งเกิดจากความสนใจและความห่วง กังวลส่วนบุคคลที่บังเอิญต้องกัน กลายเป็นความสนใจและความห่วงกังวลร่วมกันของส่วนรวม 2) ความเดือดร้อนและความไม่พอใจร่วมกัน ที่มีอยู่ต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่นั้น ผลักดันให้พุ่งไปสู่การรวมกลุ่ม วางแผนและลงมือกระทำร่วมกัน 3) การตกลงใจร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงกลุ่มหรือชุมชนให้ไปในทิศทางที่พึงปรารถนา การมี

ส่วนร่วมในมิติของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2540, หน้า 21) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมว่าคือ “แนวคิดการมีส่วนร่วม เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก โดยได้รวมถึงการมีส่วนร่วมกับทุกองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและมีแนวการพัฒนาที่ไปในทิศทางเดียวกัน”

บริบทของจังหวัดสุพรรณบุรี

คำขวัญจังหวัดสุพรรณบุรี “สุพรรณบุรีเมืองยุทธหัตถี วรรณคดีขึ้นชื่อ เลื่องลือพระเครื่อง รุ่งเรืองเกษตรกรรม สูงล้ำประวัติศาสตร์ แหล่งปราชญ์ศิลปิน ภาษาถิ่นชวนฟัง” ประวัติศาสตร์ความเป็นมาจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นจังหวัดที่มีความเก่าแก่ที่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำท่าจีนหรือแม่น้ำสุพรรณบุรี ในเขตภาคกลางด้านตะวันตกของประเทศไทย มีอายุถึงยุคหินใหม่ ประมาณ 3,500 – 4,000 ปี สืบต่อเนื่องมาจนถึงยุคสัมฤทธิ์และยุคเหล็กอายุราว 2,500 ปี ล่วงเข้าสู่ยุคสุวรรณภูมิ พุณิน อมรวดี ทวารวดี ลพบุรี อุทอง อยุธยาจบ จนถึงปัจจุบันสุพรรณบุรีตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 14 องศา 4 ลิปดา ถึง 15 องศา 5 ลิปดาเหนือ และระหว่างเส้นแวงที่ 99 องศา 17 ลิปดา ถึง 100 องศา 16 ลิปดาตะวันออก อยู่สูงจากระดับน้ำ มีพื้นที่ประมาณ 5,358 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,348,755 ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ทางรถยนต์ 107 กิโลเมตรจังหวัดสุพรรณบุรีมีสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ มีขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของตนเองรวมทั้งสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ประวัติศาสตร์ศิลปวัฒนธรรมที่น่าท่องเที่ยวมากมาย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้อง (Documentary Analysis) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) แบบสอบถามสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์ (consistency)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือบุคคลกรในหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ ผู้บริหารภาครัฐ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์การท่องเที่ยว เพื่อสิ่งแวดล้อม กรณีศึกษา บึงฉวาง จ.สุพรรณบุรี นี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) จากการศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์ (Empirical Study) โดยการประยุกต์ระเบียบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งศึกษาข้อมูลเชิงลึกจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลสำคัญจำนวนหนึ่งเป็นหลักในการดำเนินการให้ได้มาซึ่งคำตอบพื้นฐานสำคัญ และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ผลสรุปในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสำคัญ ในประเด็นต่างๆ ของ

การศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์การท่องเที่ยว เพื่อสิ่งแวดล้อม กรณีศึกษา บึงฉวาง จ.สุพรรณบุรี มาใช้ประกอบกันในการดำเนินการวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องข้องกับการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์การท่องเที่ยว เพื่อสิ่งแวดล้อม กรณีศึกษา บึงฉวาง จ. สุพรรณบุรี ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบคำถามแบบปลายเปิด และการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) ซึ่งหัวข้อในการสนทนามาจากบทสรุปของข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติสอดคล้องตามที่ผู้วิจัยต้องการ และสามารถให้ข้อมูลที่ครอบคลุมของเนื้อหาของการศึกษา โดยผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวมทั้งสิ้นจำนวน 20 คน ประกอบไปด้วยผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้อง นักท่องเที่ยวในพื้นที่ “โครงการบึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ” จังหวัดสุพรรณบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูล

แนวทางการวิจัยเชิงปริมาณของการศึกษามีประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาและทำวิจัยครั้งนี้ คือนักท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ จำนวน 400 ของ Yamane, Taro.1973 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม (Questionnaire) มีการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ แบบสอบถามที่ได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับเจ้าหน้าที่ “โครงการบึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ” ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าคงที่ภายในโดย

การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้สูตรของ Cronbach (Marasculio, 1983) ซึ่งได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม 0.81 และเมื่อนำมาปรับปรุงแบบสอบถามเสร็จผู้วิจัยจึงได้นำแบบสอบถามอีก 30 ชุดไปทดสอบกับอีกกลุ่มหนึ่งพบว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามระบุค่าที่ได้ 0.85 จึงนำไปเก็บข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วน ในเบื้องต้นตามที่กำหนดไว้ในการจัดทำสมรทส์ตัวแปรจัดทำโครงสร้างฐานข้อมูลและนำข้อมูลที่ตรวจสอบแล้วเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์หลังจากตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลดิบ (Data Editing) แล้วจึงจะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากภาคสนาม (Field Study) มาตรวจแยกความถูกต้อง และแยกบันทึกภาคสนาม (Field Note) ออกเป็นประเภทตามหน่วยของการวิเคราะห์ (Unit of analysis) การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ใช้วิธี Triangulation คือ การตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้รับมานั้นถูกต้องหรือไม่จาก 3 แหล่ง ได้แก่ แหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และแหล่งบุคคล เพื่อตรวจสอบข้อมูลเรื่องเดียวกันซึ่งเก็บมาโดย Qualitative Method ที่หลากหลายให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกันหลังจากที่ได้ดำเนินการเรียบเรียงเหตุการณ์และข้อมูลต่างๆ ที่ได้และนำมาเขียนรายงานการวิจัยโดยการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย 2 วิธีหลัก ได้แก่

1. การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytical induction) โดยคณะผู้วิจัยได้สรุปปรากฏการณ์ที่พบเห็น แล้วลงมือสร้างข้อสรุปประเด็นต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในแนวคำถาม
2. การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงบรรยาย เช่นเดียวกับวิธีแรก แต่เป็นการประมวลข้อสรุปที่ได้ในพื้นที่ทำการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์การท่องเที่ยว เพื่อสิ่งแวดล้อม ทัศนศึกษา บึงฉวาง จ. สุพรรณบุรี

พบว่า สถานการณ์การท่องเที่ยวของบึงฉวาง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า สถานการณ์การมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี มีการเติบโตขึ้นต่อเนื่อง เป็นจังหวัดที่มีความปลอดภัยในการท่องเที่ยวสูง มีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณดังกล่าว อยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร สามารถท่องเที่ยวได้ทั้งปี เป็นจังหวัดอันดับ 1 ในการเดินทางสะดวกมาก มีสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลายประเภทหลายรูปแบบ สถานที่พัก อาหาร ของฝาก ราคาไม่แพงรสชาติอาหารอร่อย ราคา สินค้าโดยทั่วไปมีคุณภาพระดับดี

ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวของบึงฉวาง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าขาดความต่อเนื่อง ขาดความเชื่อมโยงของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ยังไม่มากเท่าที่ควร ยังมีสถานที่หลายแห่ง ขาดการปรับปรุง ขาดการจัดระเบียบ ขาดสมรรถนะทาง

ภาษาต่างประเทศของบุคลากร ด้านการบริการท่องเที่ยวบางช่วงเวลา ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี

2. การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์การท่องเที่ยว เพื่อสิ่งแวดล้อม ทัศนศึกษา บึงฉวาง จ. สุพรรณบุรี

พบว่าการมีส่วนร่วมคือมุ่งเน้นให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมมากขึ้นจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการอนุรักษ์การท่องเที่ยว เพื่อสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน เนื่องจากชุมชนท้องถิ่นเป็นผู้ที่รับรู้ปัญหาและได้รับผลกระทบโดยตรงจากการท่องเที่ยว จึงจำเป็นต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวทุกขั้นตอนและให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว เพื่อก่อให้เกิดความรักความหวงแหน ความภาคภูมิใจ พร้อมทั้งการสร้างจิตสำนึกในการดูแลปกป้องรักษาทรัพยากรท่องเที่ยว และสภาพแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืนเพราะเมื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวย่อมได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่ ที่ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างสะดวกรวดเร็วและไม่ขัดแย้งกัน

3. เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวในการอนุรักษ์การท่องเที่ยว เพื่อสิ่งแวดล้อม ทัศนศึกษา บึงฉวาง จ. สุพรรณบุรี

พบว่าบึงฉวาง จังหวัดสุพรรณบุรีควรโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) คือสิ่งปลูกสร้างหรือระบบที่รองรับ หรือเป็นพื้นฐานของชุมชนรองรับการขยายของมี ระบบชลประทาน ระบบขนส่ง ถนน อุโมงค์ สะพาน ระบบบำบัดน้ำเสีย

ระบบกำจัดขยะ โครงสร้างพื้นฐานเป็นกลไกแห่งความเป็นอยู่ที่ดี (Well-being) การอนามัย ความปลอดภัย สันทนาการ และบริการอื่นๆ ตามความต้องการของประชาชน และเป็นกิจการที่ไม่หวังผลกำไร กลยุทธ์ทางการตลาดหรือที่เรียกว่าส่วนผสมทางการตลาด Kotler, Philip. (2003) คือปัจจัยทางการตลาดที่สามารถควบคุมได้และ เป็นแนวทางการตลาดแบบสมัยใหม่ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตอบสนองความพึงพอใจของกลุ่มลูกค้าที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีเป้าหมาย และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ ซึ่งจะมีผลคือนักท่องเที่ยวเดิม อยากรกลับมาใหม่ และทำให้เกิดลูกค้าที่เป็นนักท่องเที่ยวรายใหม่ๆ เพิ่มขึ้น (Kotler, 2003, p. 24)

และการมีส่วนร่วมคือมุ่งเน้นให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมมากขึ้นเพราะเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการท่องเที่ยวจึงจำ เป็นที่ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนบริเวณใกล้เคียงล้อมรอบ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวทุกขั้นตอนและให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวเพื่อก่อให้เกิดความรักความหวงแหนความภาคภูมิใจ พร้อมทั้งการสร้างจิตสำนึกในการดูแลปกป้องรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืนเพราะเมื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวย่อมได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่

ซึ่งทั้ง 3 องค์ประกอบ ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นพบว่า ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์การท่องเที่ยว เพื่อสิ่งแวดล้อม กรณีศึกษา บึงฉวาก จ. สุพรรณบุรี

การมีส่วนร่วมฯ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
โครงสร้างพื้นฐาน	4.40	.518	มาก
กลยุทธ์ทางการตลาด	4.36	.437	มาก
การมีส่วนร่วม	4.37	.616	มาก
ภาพรวม	4.38	.461	มาก

ในส่วน โครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.40$, S.D = .518) ระดับมาก เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ การมีส่วนร่วม , กลยุทธ์ทางการตลาด ตามลำดับ ซึ่งพบว่าหากต้องการให้บึงฉวาก ต้องมีการพัฒนาด้านกายภาพ (Physical Evidence) คือ สิ่งปรากฏต่อสายตายนักท่องเที่ยวสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มองเห็นได้ซึ่งเป็นทั้งสิ่งที่เกิด ขึ้นตามธรรมชาติ และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นต้องมีอัตลักษณ์โดดเด่น ความสวยงามและทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยว สิ่งปลูกสร้างภายในแหล่งท่องเที่ยว สิ่งเหล่านี้สามารถสะท้อนถึงคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว ในบึงฉวาก และมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว อย่างน้อยที่สุดต้องมีความสะอาดและสะดวกสบาย ดังนั้น จึงควรต้องมีการดูแลและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้ดูดีอยู่เสมอเพื่อเป็นการสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวให้ อยากรกลับมาท่องเที่ยวอีกในอนาคต

อภิปรายผล

1. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์การท่องเที่ยว เพื่อสิ่งแวดล้อม ทัศนศึกษา ปังฉวาง จ. สุพรรณบุรี พบว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวของปังฉวาง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี มีการเติบโตขึ้นต่อเนื่อง เป็นจังหวัดที่มีความปลอดภัยในการท่องเที่ยวสูง มีสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลายประเภท หลากรูปแบบ สถานที่พัก อาหาร ของฝาก ราคาไม่แพงรสชาติอาหารอร่อย ราคา สินค้าโดยทั่วไปมีคุณภาพระดับดี ปัญหาและอุปสรรคที่พบ ขาดการจัดระเบียบ ขาดสมรรถนะทางภาษาต่างประเทศของบุคลากรด้านการบริการท่องเที่ยวบางช่วงเวลา ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเป็นเจ้าบ้านที่ดีสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาระบบบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี (สัมภาษณ์ 18 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2559)จังหวัดสุพรรณบุรีแนวโน้มดีมาก มีนักท่องเที่ยวเข้ามาตลอดทุกเทศกาล มีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตลอดปีระบบสาธารณูปโภคพร้อม ถนน ไฟฟ้า ประปา การสื่อสาร ดีมาก แหล่งท่องเที่ยวกระจายอยู่ในทุกอำเภอ

2. การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์การท่องเที่ยว เพื่อสิ่งแวดล้อม ทัศนศึกษา ปังฉวาง จ. สุพรรณบุรี พบว่าการมีส่วนร่วมคือ มุ่งเน้นให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมมากขึ้นจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการอนุรักษ์การท่องเที่ยว เพื่อสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน เนื่องจากชุมชนท้องถิ่นเป็นผู้ที่รับรู้ปัญหาและได้รับผลกระทบโดยตรงจาก

การท่องเที่ยว จึงจำ เป็นที่ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวทุกขั้นตอนและให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนและท้องถิ่นรอบๆ มีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวยอมรับได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างสะดวกรวดเร็วและไม่ขัดแย้งกัน

3. เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนา นักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์การท่องเที่ยว เพื่อสิ่งแวดล้อม ทัศนศึกษา ปังฉวาง จ. สุพรรณบุรี พบว่าปังฉวาง จังหวัดสุพรรณบุรีควรโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) โครงสร้างพื้นฐานเป็นกลไกแห่งความเป็นอยู่ที่ดี (Well-being) การอนามัย ความปลอดภัย สันทนาการ และบริการอื่นๆ ตามความต้องการของประชาชน นำกลยุทธ์ทางการตลาดหรือที่เรียกว่าส่วนผสมทางการตลาด เป็นเครื่องมือในการตอบสนองความพึงพอใจของกลุ่มลูกค้าที่มาท่องเที่ยว ปังฉวางจังหวัดสุพรรณบุรีสอดคล้องกับประเพณีวัฒนธรรม จงกล, แสนศักดิ์ ศิริพานิช, ชูตา ประโมจรรย์ และป้อมศักดิ์ ทองเนื้อแข็ง (2557) กลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมากเป็นลำดับแรก คือ ด้านผลิตภัณฑ์ รองลงมาด้านบุคลากร ตามมาด้วยด้านช่องทาง การจัดจำหน่ายและด้านการนำเสนอ ลักษณะทาง กายภาพ ด้านราคาและด้านส่งเสริมการตลาด และด้านกระบวนการให้บริการอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสุดท้ายสอดคล้องกับการ

ศึกษาวิจัยของ ลิซล อินทรสัตยพงษ์ (2552, หน้า 53 - 54) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกท่องเที่ยวแบบกิจกรรมผจญภัยของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ รองลงมาด้านบริการ ด้านสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านราคา และด้านโปรโมชั่น ตามลำดับ

ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนบริเวณใกล้เคียง ล้อมรอบ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวทุกขั้นตอนและให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวเพื่อก่อให้เกิดความรักความหวงแหน ความภาคภูมิใจ พร้อมทั้งการสร้างจิตสำนึกในการดูแลปกป้องรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับบรรชาดา เครือทิวา (2554) ชุมชนควร

ส่งเสริมและสนับสนุนเด็กและเยาวชนในชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน และเลือกแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนให้เกิดความยั่งยืนจัดหาเจ้าภาพหลักที่เข้าใจและมั่นคงต่อการพัฒนาไม่แสวงหาผลประโยชน์และเป็น

ศูนย์กลางการพัฒนาได้ ซึ่งอาจเป็นการจัดตั้งองค์กรชมรม/สมาคม โดยภาคเอกชน หรือผู้เกี่ยวข้อง และผู้ประกอบการอาจรวมตัวกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน มีแผนการตลาดดำเนินงาน และแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนโดยมีภาครัฐเป็นผู้สนับสนุนในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนไปพร้อมกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดการจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ดีได้

เอกสารอ้างอิง

- ฐานข้อมูลการเมืองภาคพลเมือง. (2551). *ประสบการณ์จากบ้านจำรุง*. สืบค้นเมื่อ 30 มีนาคม 22560, จาก www.kpi.ac.th 25/11/2556
- ประพิณรัตน์ จงกล, แสนศักดิ์ ศิริพานิช, ชูตา ประโมจรรย์ และบ้องศักดิ์ ทองเนื้อแข็ง. (2557). *กลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา*. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- บรรชาดา เครือทิวา. (2555). *โครงการวิจัย แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในจังหวัดอ่างทอง*. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอ่างทอง สถาบันพระปกเกล้า.
- ลิซล อินทรสัตยพงษ์. (2552). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกท่องเที่ยวแบบกิจกรรมผจญภัยของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในจังหวัดเชียงใหม่*. ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Kotler, P. (2003). *ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix)*. [ออนไลน์]. <http://spssthis.blogspot.com/>. (สืบค้นเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2560)
- Kotler, Philip. (2003). *Marketing Management* (11th ed.). Upper Sanddle River, New Jersey: Prentice Hall.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Third editio. Newyork: Harper and Row Publication.